

סדרה נערה

רופי בהכרתו, מערבי בעמדתו הפוליטית.

אהוד אבריאלי, יליד אוסטריה ולשעבר איש-הקשר בין ההגנה ושרותי האינטליג'נס הבריטי, מסמל בעצמו היטב את הסיפוס הזה. אולם כל שגריר אחר ינהג כמוהו. כי ממשלת ישראל מגדירה את המדינה בכל הזדמנות כאירופאית באופיה וכמערכת בי-אורינטציה הפוליטית שלה.

לממשלה כזאת לא יכולה להיות ברית בתיקומא עם מדינה אפי-ריקאית בעלת גאווה כושית, אורינטציה אפרואסיאתית ועמי-דה ניטראליסטית.

★ ★ ★

שנה חוקיות מסוימת ביחסים בין ישראל ומדינה משתחררת. הם עוברים שלושה שלבים עיקריים.

שלב א': באותה מדינה קיים שלטון אירופי זר. העם לוחם על חרותו. ממשלת ישראל מצפצפת עליו ומזדהה בכל הזדמנות עם השלטון הזר. הקולות המעטים בישראל, הדורשים לעזור ללוחמי-השיחרור ולקנות בעוד מועד את יידידותם לעולמים, טובעים בבוז.

שלב ב': השלטון הזר מסתלק. ממשלת ישראל מתעוררת. שריה ופקידיה חשים להקות-להקות אל המדינה המשוחררת, כדי להביע ידידות. עסקנים משם מוזמנים בי-סיטונות לישראל כדי לבנות כאן חופשה געימה חינם. שמעון פרס מצטלם עם סגן-שר-הכלכלה החדש. תת-מנהל-משרד-העבודה מביע הערצה והתפעלות באוזני מקליטני קול ישראל.

זהו ירח-הדבש. המדינה החדשה רעבה ל-הון ולמומחים מכל המינים. ישראל מציעה את הכל בתנאים נוחים מכל מדינה אחרת. עזרתה מתקבלת בידדות ובאהדה. שליחיה חוזרים לענפי המשק השונים, שני הצדדים מאושרים.

שלב ג': סוף ירח-הדבש. המדינה החדשה מתחילה להתמצא בשטח הפוליטי. היא נוכחת לדעת שהיא זקוקה לתמיכת הגוש האפרואסיאתי, ולתמיכת הערבים שיש להם עמדת-מפתח בגוש זה. הישראלים מצ-ביעים באו"ם עם האימפריאליסטים. הערבים מנצלים את המצב ומטיפים לניתוק הקשרים עם ישראל.

באותו זמן מתחילה האינטליגנציה המ-קומית למרוד במומחים הלכונים הזרים, שעצם נוכחותם פוגעת בגאווה הלאומית פקידו המדינה החדשה טוענים (בצדק או שלא בצדק) שהם יכולים להסתדר היטב בלעדיהם. הישראלים נראים ככל שאר ה-אימפריאליסטים הכלכליים המשעבדים את המשק הלאומי.

זהו סוף ירח-הדבש. המדינה החדשה מצטרפת למחנה האנטי-ישראלי, או נוקטת בכוון של ניי-טראליות אוהדת לערבים.

התהליך הוא אחיד. רק הקצב שונה מדי פעם. בבורמה, הרחוקה כעת מן המאבקים הבינלאומיים הגדולים, הקצב אטי מאוד. כי-גאנה הוא מהיר. בציאד ובקפריסין הוא רק מתחיל. בניגואה הוא כבר מתקרב לגמר.

★ ★ ★

אפשר להתנחם באשדות. נעים לשמוע ידיעות שבת-בצהריים בקול יש-ראל. קצינים ישראלים במדי צה"ל מפקדים באקרה על מוסדר קבלת-הפנים לנסין פלופ. אורח מקונקרי הביע התפעלות והערצה ל-מראה ישראל.

אולם בינתיים מתקרבת ההרפת-קה האפריקאית לפיומה. איראפ-שר לרדוף אחרי פאטה-מורנגה צרפי-תית ולחפש באותה שעה כוכבים שחורים. — והבוחר ככיוון מערבה, מאכד בהכרה את אורות המזרח.

ראש-הממשלה ביראת כבוד. השגריר אמר לו שעליו לעשות. ואילו קחאמה אנקרומה "ביקש".

מצטיירת תמונה של נציג מוע-צמה קולוניאלית גדולה הנוזף כי-ראשישבת כושי, המתפלש בעפר כחרטה נכנעת.

גימה זו מתחזקת בקטע האחרון של הידיעה:

"באותה שיחה הזהיר מר אבריאלי את הד"ר נקרומה מהנטייה לגרש את הזרים מן הספנות הגאנאית — והכונה לא רק לישראלים, אלא גם לבריטים, האמריקאים, ועוד. כי תהליך זה עתיד להיות בעוכרי-הספנות הגאנאית".

אבריאלי, "מזהיר". והפעם שוב אין הוא נוהג כנציג מדינה קולו-

השר הגאנאי מכתב לקאהיר, בו הכחיש את ההכרה שפורסמה בשמו בדבר התנגדותו לחדירת ישראל לאפריקה. אפילו הכחשה מוזרה זו, שלא פורסמה לא בגאנה ולא בקאהיר, אינה מכחישה את הכרות השר ביחס לשיט בסואץ ולתכנית-החלוקה.

★ ★ ★

הבה נמשוך בקריאת הידיעה. היא מגיעה במהירות רבה מן המזרח אל המנוחך.

"כמו כן הביע הד"ר נקרומה בשיחה את הבנתו לעמדת ישראל בעצרת או"ם, בהצביעה לצד צרפת".

ישראל הצביעה בעד פיצוץ פצצת-אטום צרפתית באל-צ'חרה. בזאת התיצבה יחד עם קומץ הנציגים של כמה מדינות קולוניאליות, נגד הגוש המלוכד של כל עמי אפריקה

אנקרומה בקאהיר — בזכרת קרובי אשתו המצרית

ניאלית אחת. עתה הוא מדבר כבר בשם כל המעצמות של הגוש המערבי.

השגריר הישראלי הוא דובר העולם הלכן בבירה השחורה.

★ ★ ★

ימה זו של הידיעה מסבירה במידה רבה מה קורה עתה לממשלת ישראל בגאנה ובניגואה, ומה יקרה לה בכוא היום בכל מדינה אפריקאית אחרת.

הסגל הדיפלומטי בכל בירה שחורה מת-חלק לארבעה פלגים:

● פלג שחור, של נציגי המדינות ה-כושיות האחרות.

● פלג חום, הכולל את שאר אנשי הגוש האפרואסיאתי — ההודי, האינדונסי, הפא-קיסטאני, הערבים ותביריהם.

● הפלג הקומוניסטי הרב-גזוני, מויאט-נאם וקוריאה עד פולין ואלבאניה.

● הפלג המערבי-הלכן, המייצג את ה-עבר הקולוניאלי השנוא של המדינה המא-רחת ואת ההוה הקולוניאלי השנוא של שכנותיה המשועבדות עדיין.

לאן שייך הנציג הישראלי? כי-אופן אוטומטי, מבלי שהדבר יוח-לט כאיזה מקום שהוא, הוא תופס את מקומו בין העמים הקולוניא-ליים. כי הוא "לבן" בצבעו, "אי-

והסיה המשתחררים. היא עשתה זאת בקשר עם ענין, אשר כל עמי אפריקה המ-ערבית, ממארוקו ועד גינאה, רואים בו איום ישיר לבריאותם. ואילו ממשלת גאנה עמדה בראש האמת נגד צרפת.

אם כן, אחת מן השתיים: או שנאקרומה הוא בוגד ציני, השם לקלם את ההכרזות של עצמו — או שאהוד אבריאלי דיווח דברים שלא היו ולא נבראו.

אבל נמשך בקריאת הידיעה: "משאמר לו השגריר הישראלי שעליו ל-עשות משהו מייד להפגנת היחסים הטובים עם ישראל, ביקש הד"ר נקרומה מישראל לשלוח לגאנה יועץ חקלאי מדרגה גבוהה ביותר, וכן יועץ בריאות ויועץ לענייני-חינוך מאותה דרגה".

שימעו, שימעו! כדי לפצות את ישראל על הנזקים והעלבונות, מוכן נאקרומה להסכים שישראל תעשה לו עוד כמה טובות!

הוא לא יכחיש את דברי השר שלו כי-קאהיר. הוא לא יערוך ביקור בתלאיב. אבל הוא מוכן להסכים שכמה מומחים יש-ראליים נוספים יבואו לעזור לאנשיו. אכן, הדובר הירושלמי הוא הומוריסט שנון.

★ ★ ★

דאי דשים לב לנוסח הקטע הא-רון. השגריר הישראלי אינו משוחח עם

שר יגורנו בא. רק עיתור, קריין של קול ישראל או דובר משרד-החוץ יכול עוד להתכחש למצב הגלוי לעין: עמדות ישראל באפריקה מתמוטטות והולכות. שר של ממשלת גאנה הודיע בקאהיר כי-ממשלתו תומכת בתוכנית לחלוקת ארץ-יש-ראל משנת 1947, וכי היא מצדיקה את סגירת תעלת-סואץ בפני השיט הישראלי.

נציג גינאה באו"ם נאם השבוע נאום אנטי-ישראלי קיצוני ביוכח על הפליטים, בו טען כי ישראל היא מכשיר כירי האימפריאליזם נגד עמי המרחב.

בגאנה גוברים המכשולים הנערמים בפני-השליחים הישראליים, עד כדי איום ממשי של סילוק ישראל מחברת הספנות המשותפת הכוכב השחור.

אלה עובדות מוצקות. כבואן אי-חרי דבריהבלע המועזעים שהושי-מען כפרלמנט הגאנאי, בפי חברי מפלגת-השלטון, נגד ישראל, והחי-רמת ישראל במסיבה הרשמית לכי-כוד נשיא גינאה בניוירוק — לקחן חרימשמעי.

★ ★ ★

שרד החוץ הישראלי אינו מצליח לבלום התפתחות זו. אולם הוא מצליח להעלים אותה מעיני הקהל הישראלי. יש לו כשרון מופלא לראות את הצד החיובי גם בתבוסה הנוראה ביותר.

(אם יבעט מחר נשיא כושיסטאן בשגריר הישראלי ויפילו מכל המדרגות של ארמונו, יודיע על כך דובר משרד-החוץ כך: "נציג ישראל ערכו לאחרונה סקר טכני חשוב בחזק המדרגות בכושיסטאן, על פי יוזמת הממשלה הכושיסטאנית. משקיפים בירושלים מציינים כי הביצוע המוצלח של משימה זו מחזק את הקשרים בין שתי המדינות. קדם לכך מנע אישי הדוק בין הנשיא לבין שגריר ישראל.")

הרגמה קלאסית של כשרון זה ניתנה השבוע מעל עמודי הארץ, תחת הכותרת: "משרד החוץ: אין משבר ביחסי ישראל-גאנה."

והנה לשון הידיעה:

"יחסי ישראל-גאנה הם טובים ותקינים. בקרוב אף תתרחב מסגרת שיתוף-הפעולה בין שתי המדינות — מסר אתמול דובר משרד החוץ. ... כפי שנודע נפגש לאח-רונה שגריר ישראל בגאנה, מר אהוד אבי-ריאל, עם ראש ממשלת גאנה הד"ר נאק-רומה, ובשיחה שהתפתחה דיבר ד"ר נאק-רומה ביניהם של נקפת-מצפון בשל כמה מקרים של התנהגות גאנה כלפי ישראל. בין השאר הזכיר את ביקורו בקאהיר בלי שביקר גם בישראל, את התפרצות של חבוי הפרלמנט בגאנה נגד ישראל ולאח-רונה גם פרשת הכוכב השחור." "כבר כאן נשאלות כמה שאלות:

ראשית: מדוע זוהי ידיעה מטעם דובר משרד-החוץ בירושלים, ולא הודעה רשמית מטעם ראשיממ-שלת גאנה ושגריר ישראל על מהלך פנייתם, כנהוג כנהוג הי דיפלומאטי?

הסיבה הסבירה: לקחאמה אנקרומה (זה, אגב, שמו הנכון) אין כל חשק להודיע די-ברים כאלה. אם כי אולי לא איכפת לו מה-מספר אהוד אבריאלי בישראל.

שנית: הידיעה אינה מזכירה את הפרט החשוב ביותר של הי-השתלשלות העגומה — הודעת השר הגאנאי בקאהיר, שפרושה הכרות מדיניות אנטי-ישראלית רשמית.

אי הכחשה בידי אנקרומה מהתה אישור-למעשה. דבר זה לא השתנה גם כאשר פירסמו עתוני ישראל השבוע ידיעה מוזרה, ללא שום ציון מקור, שבאה אף היא, כנראה, ממשרד-החוץ. בידיעה זו נאמר כאילו שלח